

בש"פ 6695/19 - יוגב שמיר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 6695/19

לפני: כבוד השופט י' עמית

העורר: יוגב שמיר

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים בתיק
מ"ת 23974-08-19 שניתנה ביום 7.10.2019 על ידי
כבוד השופט א' רובין

תאריך הישיבה: כ"ה בתשרי התש"ף (24.10.2019)

בשם העורר: עו"ד מאיר חן
בשם המשיבה: עו"ד סיגל בלום

החלטה

1. עררעלהחלטתו שלבית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטא' רובין) במ"ת23974-08-19 מיום 7.10.2019, בגדרה הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

2. כנגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות (כלפי בן משפחה), לפי סעיף 333 בצירוף 335(א1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); שתי עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות (כלפי בת זוג), לפי סעיפים 380 בצירוף 382(ב)(1) לחוק; שתי עבירות של איומים, לפי סעיף 192 לחוק; ועבירה של תקיפת בת זוג, לפי סעיפים 379 בצירוף 382(ב)(1) לחוק.

3. לפי המתואר בכתב האישום, העורר והמתלוננת היו נשואים זו לזה כחמש שנים, עד שבסביבות יוני 2019 החלו

בהליך גירושין. בתקופה הרלוונטית לכתב האישום התגוררו בני הזוג ושלוש ילדיהם ביחידת דיור (להלן: הדירה), מתחת לבית הוריו של העורר. כתב האישום מגולל מסכת של אלימות מצד העורר כלפי המתלוננת.

כך, לפי עובדות האישום הראשון, ביום 2.8.2019 בשעות הערב, העורר דפק בחוזקה על דלת הדירה עד שהעיר שניים מהילדים. המתלוננת פתחה את הדלת והעורר שאל אותה מדוע השולחן לא ערוך לקידוש. כשהשיבה שהילדים כבר אכלו ושבאפשרותו לערוך קידוש אצל הוריו, קילל אותה ועלה לבית הוריו עם בנם הבכור (שהיה אז כבן 3 וחצי). כשעה לאחר מכן, עלתה המתלוננת לבית ההורים כדי להחזיר את הבן, ומשניסתה להרימו ולשאתו לדירה, החל העורר להכותה בפניה ובראשה. למשמע צעקותיה, הגיעו הוריו של העורר לחדר. אביו אמר לילד שילך עם המתלוננת, וסילק אותה מהבית בצעקות. המתלוננת ביקשה שלא יצעק עליה, והעורר, בתגובה, התנפל עליה והמשיך להכותה, תוך שהוא מקלל אותה, מושך אותה בשערה לכיוון היציאה, מטלטל אותה ומטיח את ראשה ברצפה. העורר דחף את המתלוננת, והיא התגלגלה במדרגות עד לקומה התחתונה, שם ניסתה להתקשר למשטרה, אך הורי העורר עצרו בעדה. העורר הוסיף לתקוף את המתלוננת ודחק אותה לעבר הדלת, עד שלבסוף, יחד עם אביו, סגר אחריה את הדלת בכוח, כשהילד בידיה.

לפי האישום השני, העורר חשד כי המתלוננת בוגדת בו, עת שהתה למעשה אצל אימה שהשתחררה מבית החולים לאחר ניתוח. העורר התקשר למתלוננת פעמים רבות, קילל אותה ואיים עליה. משחזרה לדירה סירב תחילה לפתוח לה את הדלת, וכשפתח אותה לבסוף, תפס את שמלתה של המתלוננת, פתח את כפתוריה, ונזף בה על שאינה לובשת חצאית מתחת לבגדים. העורר גרר את המתלוננת בשערה לפנים הדירה, זרק אותה על ספה, נשכב מעליה, חנק אותה, הטיח כריות בפניה, וצעק: "מי את רוצה שיזיין אותך ככה בלי חצאית". כשניסתה לברוח, תפס אותה ואמר שהלילה ירצח אותה. בנוסף, לאחר שאמרה שתזעיק את המשטרה, החביא העורר את הטלפון שלה.

האישום השלישי מתייחס למספר אירועים בהם אחז העורר במתלוננת וטלטל אותה בחוזקה, וכן למספר הזדמנויות בהן השפיל את המתלוננת, איים עליה וקילל אותה. בין שלל ההתבטאויות המפורטות באישום, נטען כי המשיב לחש למתלוננת "הלוואי והייתי יכול לרצוח אותך בלי לשבת בכלא", וכי שלח לה הודעות שזו לשונן: "מקווה מאוד שהאישה שלי לא שרמוטה כמו כולם כי אם כן זה הסוף של החיים שלך זבלה קטנה" ו-"כמו שמחנכים כלב ככה אני יחנך אותך".

3. לצד כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים, מכוח חזקת מסוכנות סטטוטורית, בשל החשש שיסכן את בטחון המתלוננת, ולאור החשש שינסה להניאה ממסירת עדות (סעיפים 21(א)(1)(ג), 21(א)(1)(ב) ו- 21(א)(1)(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996).

בא כוחו של העורר הסכים לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, ובית המשפט הורה על עריכת תסקיר מעצר.

4. מתסקיר המעצר עולה כי העורר מתאפיין בקושי לווסת את דחפיו ובצורך בשליטה, ומחזיק בעמדות פטריאכליות

נוקשות. לכן, לאור תחושתו כי נפגע והושפל על ידי המתלוננת, נקבע כי ישנו סיכון להישנות התנהגות אלימה כלפיה. עוד צוין בתסקיר כי העורר הסכים להשתלב בטיפול אינטנסיביבתחום האלימות הזוגית, הגם שנראה שהמוטיבציה שלו חיצונית בעיקרה. לצורך בחינת ההיתכנות לכך, נקבע לעורר ראיון התאמה ב"בית נועם". במקביל, ומאחר שהשהיה ב"בית נועם" אינה בתנאי מעצר בית מלא ומותנה בעמידה בכללי המקום, החל שירות המבחן לבחון מספר מפקחים מגבים. לצורך השלמת התהליך, שירות המבחן המליץ לדחות את הדין בעניינו של העורר עד לאחר הריאיון ב"בית נועם", וציין כי בתקופת הדחייה ייבחנו לעומק האינדיקציות לשימוש של העורר בסמים ותושלם בחינת התאמתם של המפקחים המגבים.

בתסקיר המשלים שהוגש צוין כי גורמי הטיפול ב"בית נועם" מצאו את העורר מתאים למסגרת, והתאימו לו מסלול טיפול הכולל שלושה חודשים במרכז יום ובהוסטל, וארבעה עד שישה חודשים נוספים במסלול טיפולי שייקבע בהמשך. בתסקיר הודגש כי אין מדובר בתנאי מעצר מלאים, וכי במסגרת הטיפול יידרש העורר לבצע מטלות שונות, שחלקן מחייבות יציאה מההוסטל ללא ליווי. עוד צוין כי אחיו של העורר, אמו, סבו וסבתו מתאימים לשמש כמפקחים מגבים במעצר בית, ככל שיידרש, בביתו של האח. התסקיר נחתם, אפוא, בהמלצה לשחרר את העורר לחלופת מעצר ב"בית נועם" על פי תנאי המסגרת, בכפוף להרחקה מוחלטת מהמתלוננת ולהעמדתו בצו פיקוח לתקופה של שישה חודשים. עוד הומלץ כי בכל מקרה של השעיה זמנית, מחלה או חופשה מחלופת המעצר, ישהה העורר במעצר בית אצל אחיו, בפיקוח המפקחים שנבחנו.

5. בהחלטתו מיום 7.10.2019 הורה בית משפט קמא על מעצרו של העורר עד תום ההליכים בעניינו. זאת, בהתחשב במסוכנות הנלמדת מחומרת המעשים המיוחסים לו ומטבעם האימפולסיבי; בהתרשמות שירות המבחן; בשימוש של העורר בסמים; ובהרשעותיו הקודמות בעבירות של שיבוש מהלכי משפט, הפרת הוראה חוקית ודרישה באיומים של רכוש. עוד נקבע כי החלופה "איננה מושלמת", באשר היא לא מתקיימת בתנאי מעצר בית, ומשום שאמו של העורר, שהומלצה כמפקחת מגבה, הייתה מעורבת באירועים מושא כתב האישום.

6. מכאן הערר שלפניי, שבו נטען כי חלופת המעצר המוצעת הדוקה דיה כדי לאיין את מסוכנותו של העורר; כי הקביעה ביחס לאי התאמתה של האם לתפקיד הפיקוח מתעלמת מכך שמדובר בגיבוי בלבד ומכך שמונו מפקחים נוספים; וכי לא היה מקום להתייחס לעברו הפלילי של העורר, שאינו מכביד ואינו רלוונטי.

7. דין הבקשה להידחות.

האלימות המתוארת בכתב האישום היא קשה כשלעצמה, אך אין מדובר "רק" בהתפרצות חד-פעמית של אלימות במהלך סכסוך גירושין בין בני זוג, שגרמה "רק" לשבר של חוליה בגבה של המתלוננת. ההודעות שפורטו באישום השלישי, כמו-גם ההתנהלות המתוארת באישום השני, מעידות על הלך הרוח האדנותי-אובססיבי שבבסיס התנהגותו האלימה של העורר. כמו כן, מתסקיר המעצר עולה כי לעורר רקע של שימוש בסמים. בנסיבות אלה, סבורני כי מהעורר נשקפת מסוכנות שאינה מבוטלת, ושלא ניתן לאיינה בחלופת מעצר. הדברים אמורים ביתר שאת בהתחשב בכך שפעמיים בעבר לא עמד העורר בתנאי עבודות שירות שהושתו עליו ובסופו של דבר ריצה את עונשו מאחורי סורג ובריה, מה שמעורר ספק, בלשון המעטה, אם יש ביכולתו לעמוד בתנאי המסגרת. לכל זאת יש להוסיף כי המתלוננת

"חיה בפחד" מפני שחרורו של העורר, כנטען על ידי המשיבה, וכידוע, מצבה הנפשי של המתלוננת מהווה שיקול בהחלטה על מעצר (בש"פ 2614/99 מדינת ישראל נ' פלוני(23.4.1999); בש"פ 3740/14 מדינת ישראל נ' פלוני(11.6.2014)). הדברים מקבלים משנה תוקף בענייננו-אנו, לאור השלב ההתחלתי שבו מצוי ההליך ומאחר שהמתלוננת טרם העידה ולא צפויה ליתן עדותה בקרוב.

על רקע כל האמור, הערר נדחה.

ניתנה היום, א' בחשוון תש"פ (30.10.2019).

שׁוֹפֵט
